

מורה ודש (מא קר)
www.ujkelet.com
פברואר: Dr. MARTON ERNO.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

FOSTER DULLES:

„Tulmérétezett az orosz birodalom”

A berlini események állnak a külügyminiszeri találkozó homlokterében. A lázadás katonai következményei.

Washington (UP). Foster Dulles külügyminiszer tegnap feltehető, hogy a három nyugati nagyhatalom külügyminiszterei, akik a jövő héten találkoznak Washingtonban, mindenekelőtt Németország jövőjéről fognak tárgyalni. A kelet-német lázadás nyilvánvalóan a külügyminiszterek konferenciáját, mert a politikai meggyőződése szerint most kell dönteni a német kérdésben.

Berlin (UP, AFP). — A szovjet parancsnokság tegnap beszűkítette Berlinben a kijárási útjait és három ponton ismét megnyitotta a szabad gyalogjáró forgalmat a város keleti és nyugati része között. A szovjetzónából átszálló hírek szerint sem a kormány engedékeny magatartása, sem pedig a katonai hatóságok fenyegetései sem esítitették el a lakosság lázadását. Az ország több részében a munkások nagyszabású szabatára kezdtek. Az alsóházországi bányavidéken a bányászok nagyon sok helyen felgyújtották a szénbányákat. Több ipari üzemben felrobbantották a gépeket.

Namir - munkügyi miniszter? Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A nyugati szakszervezetek internacionális július 5-én Stockholm-ban rendezendő világkongresszusára hisztadruti delegáció utazik és az eredeti határozat értelmében azt M. Namir főtitkárnak kellett volna vezetnie. A Hisztadrut elnöke tegnap közölte, hogy Namir, elfoglaltsága miatt nem utazik, a küldött ségét R. Barkat, a politikai osztály főnöke veseti majd. Más hírek szerint Namir személyét az utóbbi napokban a kormányban végrehajtandó személycserével kapcsolatban emlegetik és ezért nem utazik el most. Hír szerint Mordocháj Namir munkügyi miniszterre való kinevezése csak napok kérdése.

Miller rabbi Izraelben New-York (UP). — Irving Miller rabbi, az amerikai zionista szövetség elnöke, tegnap repülőgépen elindult Izraelbe, hogy részt vegyen a Szochnut elnökségi ülésén, amelyet július 5-ikére tűztek ki. Miller rabbi elutazása előtt közölte, hogy tárgyalni akar az izraeli kormány tagjaival, milly módon növeljék az amerikai támogatást az izraeli olék letelepítése számára. Miller egy héttel ezelőtt Izraelben. Gurion miniszterelnök is.

Washington (UP). Foster Dulles külügyminiszer tegnap feltehető, hogy a három nyugati nagyhatalom külügyminiszterei, akik a jövő héten találkoznak Washingtonban, mindenekelőtt Németország jövőjéről fognak tárgyalni. A kelet-német lázadás nyilvánvalóan a külügyminiszterek konferenciáját, mert a politikai meggyőződése szerint most kell dönteni a német kérdésben.

Bizalmat szavaztak Lanielnek

Párizs (UP). A francia parlament tegnap nagy szótöbbséggel bizalmat szavazott Laniel 22 tagú új kormányának, amely máris megkezdte működését. Az új kormány már pénteken átesik az első eröpröben. A parlament az indoklásban felfedte nagyszabású korrupciót tüzte napirendjére. Magasrangú állami tisztviselőket asszál vádolnak, hogy tiltott valuta-üzleteket folytattak és a hadsereg körében kiterjedt korrupciót lepleztek le a parlament vizsgálóbizottság.

Willner a hadügyi költségvetés drasztikus korlátozását javasolja

A kommunista képviselő szerint Izrael biztonsági helyzete nem indokolja a katonai kiadásokat.

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Kneszet tegnap első olvasásban elfogadta a munkügyi minisztérium hat és negyedmillió fontos költségvetését. A vita során a klácionista, Ché-ru és progresszív párt képviselői egyöntetűen követelték a munkaközvetítő irodák államosítását és költségvetésének a kormány által teljes fedezetét. Ezidőztant — mint Golda Méirson, munkügyi miniszter közölte, — a munkaközvetítő irodák költségvetésének 70 százalékát a kormány fedezi, míg a fennmaradó 30 százalékát a Hisztadrut teremteli. A szónok szerint ez a rendkívül fontos és jelentős intézményt nem lehet a Hisztadrut kezelésében hagyni.

Miller rabbi

New-York (UP). — Irving Miller rabbi, az amerikai zionista szövetség elnöke, tegnap repülőgépen elindult Izraelbe, hogy részt vegyen a Szochnut elnökségi ülésén, amelyet július 5-ikére tűztek ki. Miller rabbi elutazása előtt közölte, hogy tárgyalni akar az izraeli kormány tagjaival, milly módon növeljék az amerikai támogatást az izraeli olék letelepítése számára. Miller egy héttel ezelőtt Izraelben. Gurion miniszterelnök is.

Nyugat-német források szerint a keleti zónában a lázadás kitérőse óta több mint 40 ezer embert tartóztattak le és 68 halálos ítéletet hajtottak végre. A kormány a legközelebbi napokban össze akarja hívni a parlamentet, hogy sürgősen jóváhagyasson néhány törvényt, amelyet a munkások megbékítésére szántak.

A lázadás katonai következményei

Párizs (USIS). A New-York Herald Tribune szerint a Kelet-Németországban államosított 22 szovjet divízióknak legalább a felét rendőri akciókra kellett felhasználni a tüntetők ellen. Magában Kelet-Berlinben három teljes létszámú divízióra volt szükség, hogy az ostrom állapotot fenn tudják tartani.

Nagy feltűnést keltett, hogy a „Bereitschaften” név alatt szereplő félkatonai alakulatokban, amelyekből a kelet-német hadseregnek kellett volna felépülnie, teljesen összeomlott a fegyelem és kiderült, hogy ezeket egyáltalán nem lehet komoly katonai erőknek tekinteni. A kelet-német „közültségek”-ben körülbelül ezer tisztet fogsoktak le, néhány tucatot bíróság elé állítottak és egyeteket ki is végeztek, mert nem hajtották végre az orosz hadsereg parancsait.

Dr. HENRY BLOCH

Izraelben Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától). Tegnap este a luddi repülőterér érkezett dr. Henry Bloch, az UNO pénzügyi osztályának főnöke, aki az Egyesült Nemzetek megbízásából két hónapot fog Izraelben tölteni. A repülőterén a pénzügyminiszter megbízásából Márton Lajos dr. és Hönig Árje fogadták az illusztris vendéget.

kostak a lengyel hadsereg egységeiben is, amelyeknek az Oder-Neisse vidéken kellene a rendet fenntartaniok. Ezek a csapatok is nagyrészt nagyon lanyhán léptek fel a lázadó lakossággal szemben.

Nagy feltűnést keltett, hogy a kelet-németek szinte ésszonszerűleg, mindenekelőtt a vasúti állomásokat és a vonatokat támadták meg. A szovjetparancsnokságnak pedig éppen az össze köttetés fenntartása okozza a legnagyobb gondokat, mert főtámaszpontjai őriai távol- ságokban vannak.

A párizsi főparancsnokságon arra a meggyőződésre jutottak, hogy a kelet-német lázadás gyengítette a Szovjetunió európai hadseregének támadó erejét.

Enyhült a határmenti helyzet

Makleff tábornok üdvözi a transzjordán hatóságok együttműködését

Mordocháj Makleff tábornok, vezérkari főnök, a következő nyilatkozatot tette a magasrangú izraeli és transzjordáni parancsnokok hétfői találkozásáról.

Örömmel üdvözölöm a transzjordán hatóságok nyilatkozatát, amelyben az átszállások elleni küzdelem megkezdését bejelentették. Az a körülmény, hogy a transz-

Churchill állapota nem javul

Malik tolmácsolta Churchillnek az orosz kormány jókívánságait

London (UP és AFP). Az angol fővárosban nagy érdeklődéssel fogadják Churchill miniszterelnök Chatwell-i birtokáról érkező híreket, amelyek nagyon szűkszavúak. Churchill állapota változatlan és az orvosok még jobban korlátozni akarják tevékenységét. Churchill ugyanis fenntartotta magának a fontos határozatokat. Eljáhu Ejlát, Izrael londoni nagykövete táviratilag kívánt felgyógyulást Churchill miniszterelnöknek az izraeli kormány és Izrael lakossága nevében. Jakob Malik szovjet-nagykövet felkérte a miniszterelnökséget és ott tolmácsolta a szovjet kormány jókívánságait. A szovjetnagykövet egyébként néhány órával később meg-

lepetésszerűen elhagyta az angol fővárost és Moszkvába repült. Londoni politikai körök szerint Churchill kimerültségéhez nagyban hozzájárultak a külpolitikai gondok, főleg az Anglia és Amerika között mutatkozó nézeteltérések. A konzervatív párt néhány vezető személyisége, főleg Lyttleton volt gyarmatügyi miniszter és lord Swinton szemérvetették Churchillnek, hogy mindinkább eltávolodik az amerikai fel-fogástól úgy az Oroszországhoz való viszony, mint Kóli-rea kérdésében. A konzervatív vezetők erőlyesen követelték, hogy Churchill bizza másra a külügyminisztérium vezetését.

Washingtonban lesz a külügyminiszterek konferenciája

Washington - Foster Dulles külügyminiszer tegnap bejelentette, hogy a nyugati nagyhatalmak külügyminisztereinek konferenciája már a jövő héten ül össze Washingtonban. A pontos dátumot még nem szabták meg, de valószínűleg július 10-ike körül kerül sor a konferenciára. Az amerikai kormány már előre kijelentette, hogy csak eszmecsereről van szó, amely nem kötelezi véglegesen a kormányokat. A kon-

ferencián többek között a koreai kérdéstről kell tárgyalni. Az angol kormány fontosnak tartja a közelkeleti kérdések meg tárgyalását is. Lord Salisbury, aki nyilván közvetlenül Churchillt kapja utasításait, mindenekelőtt a szuezi kérdést fogja szövegetenni. Ezenkívül felvilágosítást kér majd Foster Dullestől az arab államoknak szánt amerikai fegyverszállításokról is.

Koreában a helyzet változatlan

Az északiek két hét alatt 11 ezer halottat és sebesültet veszítettek

Szöul (UP). — Az észak-koreai rádió, amely a kommunista hadseregek hivatalos szövevényként szerepel, tegnap elutasította Mark Clark tábornok javaslatát, hogy azonnal irják alá a fegyverszünetet, tekintet nélkül Dél-Korea ellenkezésére. A kommunista rádió szerint Mark Clark kijelentése, hogy nem tudja ismét elfogni a Syngman Rhee által szabadonbocsátott foglyokat, újabb bizonyítéka az Amerika és Dél-Korea közötti titkos egyetértésnek a hadifoglyok felszabadítása kérdésében. A kommunista főparancsnokságok azonban még nem adták meg hivatalos válaszukat Mak Clark javaslatára. Robertson, Amerika helyettes külügyminisztere teg-

nap is folytatta tárgyalásait Syngman Rheével. Kiderült, hogy a két fél közötti meg- egyezéstről szóló hírek túl koreaiak voltak, ám a koreai több tagja nem helyesi az elnök széleskörű magatartását. — Syngman Rhee tegnap váratlanul elbocsátotta a hadügyminisztert és helyébe egy tenger- nagyot nevezett ki. Beavato- tott körök szerint a hadügy- miniszter a fegyverszünet elfogadása mellett foglalt állást. A fronton tegnap is foly- tatódtak az erős kínai tá- madások, de a dél-koreai sea- patok sikeresen védték ál- lásaikat. Az UNO-főparancs- nokság becélyése szerint a kínai csapatok két hét alatt több, mint 11 ezer halottat és sebesültet veszítettek.

Szabadlábra helyezik Mindszenty bitorost?

Budapest (UP). - Magyar katolikus körökben azt hiszik, hogy remény van Mindszenty József bitoros-érésre, Magyarország volt hercegprímásának szabadlábra helyezésére. Feltehető - mondják ezekben a körökben - hogy a kommunisták békéltető gesztust tesznek a katolikus lakossággal szemben, hogy megnyerjék támogatását és csökkenték a lakosság körében mutatkozó feszültséget. Ez a lépés - amely természetesen Moszkva tudtával történne - arra is alkalmas, hogy a nyugati világban jó benyomást keltsen és gazolja a kommunisták békés szándékait. Ezt a célt Mindszenty szabadlábrahelyezése a legmegfelelőbb módon szolgálja. A 60 éves hercegprímást, akit a budapesti bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte, a váci fegyházban helyezték el.

9 órás tüdőoperáció a jeruzsálemi „Hadassza”-ban

Modern narkotizáló gép tartja működésben a szervezetet

A jeruzsálemi Hadassza kórházban tegnap első alkalommal alkalmaztak egy új felszerelést, amely szinte korlátlan lehetőséget nyújt a sebészeknek hosszú ideig tartó operációk végrehajtására. Az új gép segítségével egy rendkívül komplikált tüdőoperációt hajtottak végre, amely kilenc órán át tartott és ezalatt a beteg légzőszervei nem működtek. Dr. M. Chen angliai narkózis-specialista, akit a Hadassza hívott meg az új készülék kezelésének bemutatására és tanítására, elmondta, hogy az új készülék segítségével az orvosok képesek voltak a tüdőműtét elvégezni, amelykor a beteg nem tudta lélegezni, mert a tüdő, vagy az izmok szerepét. A régi altatási módszerek szerint az orvosok nem tudták a műtét után azonnal felébreszteni a beteget, míg az új felszerelés révén azonnal felkeltették a beteget, ha a sebét már bevarrták. Ebben a pillanatban vissza is nyerte öntudatát és szervezete működni kezd, tüdője, szíve és izmai úgy dolgoznak, mint azelőtt.

nevezetesen életben tart, amíg a beteg szervei működésben kívül vannak. Dr. Chen elmondta, hogy az új készülék beszerzésével a Hadassza jeruzsálemi kórháza olyan nivóra emelkedett, amivel csak kevés ország és egyetem dicsekedhetik a világon. Az új narkotizáló felszerelés be tudja tölteni a tüdőt, vagy az izmok szerepét. A régi altatási módszerek szerint az orvosok nem tudták a műtét után azonnal felébreszteni a beteget, míg az új felszerelés révén azonnal felkeltették a beteget, ha a sebét már bevarrták. Ebben a pillanatban vissza is nyerte öntudatát és szervezete működni kezd, tüdője, szíve és izmai úgy dolgoznak, mint azelőtt.

„Bernard” a rejtélyes fötterrorista

Főleg a „Lechi” tagjai vettek részt a szervezkedésben

A terrorista szervezet ellen folyó vizsgálat során a rendőrség arra a megállapításra jutott, hogy a földalatti összekövés élén egy rejtélyes parancsnok áll, akit a szervezet tagjai „Bernard” álnévvel ismernek. A rendőrség azonban nem bizonyos abban, hogy Bernard is a letartóztatottak között van, mert a rendelkezésére álló adatokból a rendőrségnek még nem áll módjában megállapítani sem Bernard személyleírását, sem pedig polgári foglalkozását. A nyomozhatóságoknak az a gyanúja, hogy a Bernard névmögött Smuel Hálévi, a tel-avivi városkés egy régi tisztviselője rejtőzködik, de minthogy nincs elegendő bizonyíték ellen, kedden megelégedett azzal, hogy további hét nappal meghosszabbítsák vizsgálati fogságát. A rendőrség reméli, hogy ezen idő alatt be tudja fejezni Hálévi ellen a vizsgálatot és meggyőződhetik gyanújának alaposágáról. Ha a vizsgálat során sikerül megfogni az összes rejtélyeket és így Bernard szervezetéről is le tudják rántani a leplet, akkor a rendőrség befejezhetné fogja nyilvántartani munkáját, ellenkező esetben kénytelen lesz tovább nyomozni Bernard után.

A nyomozásban résztvevő egyik magasrangú rendőrtiszt tegnap elmondta az újságíróknak, hogy a szervezethez főként a Lechi egykori tagjai tartoznak, tehát az a csoport, amely ellen az ideiglenes néptanács a terror elleni törvényt hozta. Legnagyobb részüket terrorista szervezkedéssel és a szervezet létrehozásával vádolják, továbbá tiltott fegyverviseléssel, a szervezet tagjainak fegyveres kiképzésével és az összekövés módjának oktatásával fogják vádolni egyes gyanúsítottakat. A nyomozás során megállapították, hogy a titkos raktárban talált fegyvereket valamikor a Lechi tulajdonát képezték és minden raktár két megbízott felügyelete alatt áll, akik a fegyvereket rendszeresen kezelték és olajozták. Hat letartóztatottat államtitkok

Riley után Bennike

1.

William Riley amerikai tábornok befejezte küldetését a Közelkeleten, mint az UNO főmegbízottja a palesztinai fegyverszünet felügyeletében. Helyébe Vagn Bennike dán tábornok jött e kényes feladat betöltésére. Riley ismertük - Bennike ismeretlen, fehér lap előttünk. Hiányzik a tapasztalati alap ahhoz, hogy össze hasonlítsuk a két tábornok között. Politikailag azonban nagy különbség van egy amerikai és egy dán tábornok között ebben a funkcióban. Pozitív és negatív értelemben egyaránt.

Riley öt évig működött a Közelkeleten. Kezdetben Bernadotte gróf segítő társa volt, majd később a rhodosi fegyverszüneti tárgyalások után dr. Bunche örökségét vette át a fegyverszüneti egyezmény végrehajtásának ellenőrzésében. A gyakorlatban azonban több volt Riley mint egyszerű felügyelő, mint katoná-ember diplomáciai feladatokat is vállalt magára az Izrael és az arab államok közötti béke előmozdítása érdekében.

Ezen a téren ugyan sikertelenek voltak Riley kísérletei. Mégis fontosak voltak a politikai próbálkozások a fegyverszünet fenntartása szempontjából. Fokozták a tábornok tekintélyét és súlyát a kormányoknál, melyekkel kapcsolatban állt.

Irta: POLITICUS

Elismert politikai tényező és tekintély volt a Közelkeleten öt éves működése alatt. Egyéni presztízse, az UNO-titkárság és az amerikai külügyminisztérium bizalmi kísérete utján a közelkeleti fővárosok között. Mindenütt tudták, hogy amit a tábornok mond, az bizonyos mértékben Washington szava is.

Jóllehet, nem minden alkalommal és nem minden vonatkozásban könnyítette meg ez a körülmény Riley misszióját. Sokszor megnehezítette. Politikai befolyása és diplomáciai képességei alkalmasak voltak arra, hogy elhárítson bizonyos veszélyeket a fegyverszünet felől és hogy biztossági kérdésekben és vizsályokban érvényt szerezzen döntéseinek az érdekelt felekkel szemben. De nem sikerült megnyernie az arabok politikai bizalmát, akik mindig a Nyugat és főleg Amerika emberét látták benne. Ez volt az egyik oka annak, hogy politikai sikon meddő maradt minden kísérlete az araboknál a béke irányában.

Erre a sorsra jutott legutóbbi próbálkozása is, hogy a fegyverszüneti vegyesbizottságnál „magasabb fokú” találkozót hozzon létre az izraeli és a jordániai kormány képviselői között a határkérdések ügyében. A jordániai politikusok nem utasították el Riley javaslatát, hanem választ nélkül hagyták. Ugy látszik meg akartak szabadulni előbb a pro-izraeli hajlamokkal valódt Rileytől és bevárni az új helyzet kialakulását távozása után.

Az igazság az, hogy Riley és az izraeli hatóságok közötti viszony nem volt mindig sima. Keserű viták voltak közöttük - különösen abban a vizsályban, mely a Chule-mocsarak körül támadt Sziria és Izrael között. De általánosságban értékelni tudták az izraeli külügyminisztériumban és katonai körökben Riley erőfeszítéseit a fegyverszünet megőrzésére és a béke ügyének előmozdítására érdekében.

2.

Riley távozása arra az időpontra esett, amikor az amerikai külpolitika „behatalon” készül a Közelkeletre. E politika szempontjából kényesabbnak látszik egy semleges kisállam katonája a palesztinai fegyverszünet UNO-felügyelőnek kényes pozíciójában, mint egy amerikai generális. Riley ezenkívül a Truman-kormány embere volt ezen a poszton, melyet akkor hagyott el, amikor az Eisenhower-kormány új közelkeleti politikájának kialakulását figyelte a világ.

Az utód, Bennike tábornok, csak abban hasonlít elődjére, hogy ő is katona. De egy kis állam katonája, mely államnak nincsenek határai vagy más specifikus

érdekel a Közelkeleten. Békes nemzet a dán és Izraelhez baráti kapcsolatok fűzik. Az arab államokkal távoli jóviszonyban van Dánia. Semleges emberként foglalja el tehát Bennike tábornok azt a posztot, amit eddig az amerikai Riley töltött be. Ez a semleges segítségére lehet küldetésében és megadhatja neki azt a politikai előnyt, ami elődjének hiányzott éppen azért, mert érdekelt nagyhatalom katonája volt. Hiányozni fog azonban a dán tábornoknak az az erős háttér, amit Washington bizalma adott Rileynek. S nagyon is kérdéses, hogy lesz-e akkora súlya és befolyása a fegyverszüneti ellenőrző apparátusnak a dán generális vezetés alatt, mint az amerikai Riley idején volt.

Másfelől viszont megtanultuk a múltból, hogy semleges állam embere is lehet nagyhatalmi érdekek és szempontok képviselője. Bernadotte gróf például az angol állásponthoz állott közel akkor, amikor Anglia kivonult Palesztinából. Most egy dán katonára hárul a palesztinai fegyverszünet őrzésének feladata akkor, amikor egyre fokozódik az amerikai érdeklődés a Közelkelet iránt. Vajon megkönynyíti-e ez az érdeklődés Bennike tábornok misszióját vagy ez a misszió hivatott megkönnyíteni az amerikai politika ügyét a Közelkeleten? Sok függ természetesen az új főfelügyelő eredményétől is, amiről keveset tudunk. De nem kevésbé fontos tényezője lehet a misszió sikerének az amerikai politika és általában a nyugati hatalmak befolyása.

RÁDIÓ

6.30: Műs. - 6.35: torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hangnemek, 12: áriák (Toll dal), 12.30: balet-zene, 13.30: hírek, 13.45: fúvós zenekari hangverseny, 14: szórakoztató zene, 16.30: filmzene, 17.15: Hajda Lotte (szoprán) és Hajdu Inre (bariton) áriákat és duettek zenekari elő, 17.45: ifjúsági műsor, 18.15: hírek, 19: zenei vígjáték, 19.30: óhánadalok kívánásműsora, 20: a nadesreg rádiózenekarának hangverseny, 20.24: T'nách-részlet (143-144. zsol-tár), 20.30: világhírű zeneszerzők saját kompozícióikat játsszák zongorán (hangnemek), 21.55: klasszikus kívánásműsor, - 23: hű-összefoglaló. Párhuzamos műsor: 13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: Sullivan „Mikadó” c. operájának első felvonása, 17.20: klasszikus előtti zene, 17.55: Mozart E-moll harmosa klarinét, viola és zongorára, 18.30: francia hírek, 19.30: jiddis adás, 20: román műsor, - 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek. A hadsereg rádiója: 18.58: Ester Adiri zongorahangversenye, - 19: kedvence dalok kívánásműsora, 19.35: Ravel műveiből, 20.50: néptánok, 21.30: tánczene.

HABIMAH MOSORA

Tel-Aviv, július 1., szerda: SIRJ EDES HAZAM

ETZ-TOW MÜBUTORGYAR TELEFON: TEL AVIV, SKALAME U. 32 80759

Ertesítjük a t. nagyközönséget, hogy butorferegtenítő kamrárt építettünk. Garanciával fertőtleníttük mindenféle bútort. Telefonhívásra házhoz megyünk. Saját autóval szállítunk.

A Givat-rambami uszoda HÜVÖS • TISZTA • KELLEMES KAVEHAZ • ÉTTEREM PING-PONG • NYUGAGYAK Nyitva REGGEL 8-TŐL ESTE 11-IG

MÉG NEM EMELTOK A RAINKAT! EZÉRT most vásároljon pénzt takarít meg! OBG A KÜLÖNLEGES FÉRFIDIVATHAZ JERUZSÁLEM • TEL-AVIV • HAIFA Feiner & Jossel Adv.

Tristan da Cunha, az Atlanti-óceán déli részén lévő szigeten laknak a világ leg-egészségesebb emberei. A szigetek, mely a hajútaktól távol esik és csak egyszer egy évben kerülnek lakói kapcsolatba a külvilággal, 160 lakója van.

Legutóbb egy angol orvos-küldöttség kereste fel a szigetet, amely megállapította többek között, hogy a megvizsgált szigetlakók 4 ezer foga közül csak 119 hullott ki és 75 fogat kellett kezelésben részesíteni. Az orvosbizottság megállapította, hogy a szigetlakók főtápláléka hal, krumpoli, tojás, tej és csak télen esznek kevés marhahús. Gabonaművek nem teremnek meg a szigeten így ismeretlen a kenyér és a tésztaemlék. Nem ismerik a szigetlakók a sót és a cukrot, de nem hiányoznak nekik a fűszerek se. Főzeléket is alig esznek.

Az egészséges fogu szigetlakók étrendjéből is megállapították az orvosok, hogy a kenyér és tésztafélék okozzák a fogak szuvasodását. (Paris Match)

Egy csikagói nagyszálló viaszabút készítettett, melyet XIV. Lajosnak neveztek el és estélyi ruhába öltöztették. XIV. Lajost azoknak a babonás asztaltársaságoknak adják kölcsön, amelyek hisznek a tizenhárom szám gonosz hatásában és nem hajlandók az étkezéshez hozsalátni mindaddig, míg az asztalkörül nem ülnek 12-en vagy 14-en.

Nem kell külön kölcsön-díjat fizetni XVI. Lajosért, csak éppen a tizenhárom vendégnek kell az ő ebédszámját is megfizetni. Persze a viaszabúnak is fel-szolgálják az összes fogá-sokat és azokat el is viszik. (Chicago Tribune)

Nagy költőknek, íróknak, képzőművészeknek feltették ezt a kérdést: „On a Louvrebun van éppen, amikor tűz üt ki. Melyik képet vinné magával?”

Picasso válasza így hang-szott: „Amelyik a kijáráthoz a legközelebb függne!” (Rire, Párizs)

Mrs. Sarah Kostrna haj-mal három órákor arra éb-redt longislandi lakásán, hogy hálószobájában betörő-jár.

— Lopni akartam öntől — suttogta a betörő —, de nem tehetem. Ilyen szép aszonyt képtelen vagyok kifosztani.

Ezután megcsókolta az alvó kislányt. — Édes baba — és enge-délyt kért, hogy a égszek-rényből egy üveg sört vehes-sen ki, melynek elfogyasz-tása után eltűnt. (New York Times)

A nyugat-német statisztikai hivatal jelentése szerint a legtöbb német leány 23 éves korában megy férjhez. A menyasszonyok 37 százaléka elárulónő és 21.4 százaléka kereskedelmi alkal-mazott. (Die Woche, Bécs)

Bécs ismert és kedvelt alakja volt dr. Kerzl, udva-ri tanácsos, Ferenc József háziorvosa, aki évtizedeken át minden reggel felkereste a császárt.

A két öreg ur azután meg-tárgyalta az udvari pletyká-kat, az időjárást és egye-beket — mindezt egy illatos virginia-szivar elszívása kö-zepette. S mikor mindent így megtárgyaltak, a házior-vos távozott.

De megtörtént, hogy dr. Kerzl nem került császári páciensének színe elé, espe-dig amikor a császár ezt mon-dta komornyjának: — Mondják meg Kerzl doktornak, hogy ma ne jő-jön. Nem érzem egészen jól magamat... (Hungaria, München)

Közgazdasági aktualitások:

Forgótöke, paradicsom és jóvátételi áru

A gyáripár forgótöke-váltsága

(Az Új Kelet tudósítójától)

A legfőbb gazdasági tanács még január 5-én javasolta, hogy a pénzügyminiszterium tegye lehetővé a gyáripár és a mezőgazdaság részére nyújtandó hitelkeret kibővítését. A tanács „re-discontós” megoldást ajánlott. Eszerint ha a bankoknak nagyobb készpénzösszeget lenne szükségük, úgy a Bank Leumi Lejisztráéi bankjegykibocsátó osztálya a bankok birtokában lévő állami értékpapírokat azonnal beváltaná. A bankok ugyanis hivatkoztak (és erre hivatkoznak mind a mai napig), hogy likviditásuk már jóval a megengedettnél alul van és ezért nem bővíthetik a hitelkeretét.

A Gyáripárosok Szövetsége által készített kimutatás szerint 1951-ben a gyáripár 70 millió fontot fizetett ki

munkabérek címén, a nyersanyagba investált összeg meghaladta a 67 millió dollárt, ami összesen (357 prutás atezámitási alapon) 94 millió izraeli fontnak felel meg. Ugyanakkor a bankok 26 millió font hitelt bocsátottak a gyáripár rendelkezésére. 1951-ben készpénz ellenében adták el a gyárosok arujukat, sőt a kereskedők jelentős előlegeket folyósítottak, úgyhogy a gyáripár beérthette a 26 millió fontot. Ezzel szemben az idén, a gyáripárnak legalább 226 millió befektetésre van szükség, a munkabérek emelkedése és a nyersanyagért fizetendő új 1-1.800 fontos árfolyam folytán. Nincs még kimutatás arról, hogy az idén mennyi hitelhez juthat a gyáripár, de a becslések szerint valamivel kevesebbet, mint 1951-ben.

A legfőbb gazdasági tanács hétfői határozata, mely elismeri a gyáripár forgótöke-készültségét, kompromisszum eredménye. Nem titok ugyanis, hogy a kormányhoz közelálló befolyásos körök elesem elleneték (és bizonyos fokig ma is ellenzik) a gyáripárnak nyújtandó hitelkeret kibővítését.

Paradicsom a szemétdombokon

Kétszáz tonna paradicsom megsemmisítése felrúgta a közvéleményt akkor is, ha nem lennének százával a mábárakban, akik nagyon rá vannak utalva olcsó élelemre. Csodálatos módon összefogtak ebben az ügyben a két szektorhoz tartozó termelők, épp úgy, mint a kibuc konzervgyárak, a rámtá-gáni és telavivi gyárosok. A termelők 70 fontot akartak egy tonnáért, a gyárosok csak 60 fontot voltak hajlandók fizetni. Így került a paradicsomfelesleg a szemétdombokra. A piacokon a fogyasztók természetesen változatlanul 200 prutát fizetnek az áru kilójáért. Éppen ez volt a paradicsom megsemmisítésének egyik jelentős indítóoka: nehogy a paradicsom ára zuhanjon a piacon...

Az ország zöldségtermelése kritikus helyzetbe került. A burgonyának is fennáll a veszély, hogy az áru és az ugyanazon időpontban érkező az ország minden részéről a piacra, túlkínálattal keletkezik, lecsökken az ára, és a termelő nem kapja vissza még a vetőmag árát sem. A burgonyát azonban tárolni lehet és bizonyos fogig gondoskodtak a hűtőházak építéséről, ahol el lehet tenni az árut tavasszal. Más a helyzet a paradicsommal. A földművelésügyi miniszterium minimális árat biztosított a fiatal gazdaságok részére és ha olcsón kelne el, a kormányknak kell a különbséget pótolnia. A kormányknak nem áll érdekében, hogy a paradicsom ára bizonyos szintnél alább szálljon. A paradicsomot tárolni sem lehet, tehát nincs más megoldás, mint ipari célokra feldolgozni. A konzervgyárak nyilván kihasználták a termelőket nyomorult helyzetét. Tény, hogy most már a termelők hajlandók még 10 fontot fizetni a paradicsom tonnájért, azzal a kikötéssel, hogy ez az összeg külön alapként kezelendő és ha a paradicsom-konzervet nem sikerülne megfelní áron exportálni,

ebből fedeznék a differenciát. A most előálló paradicsom-felesleget a Hisztdarut szociális intézményének a „Mishán”-nak adják, mely szétosztja a mábárakban. Kérdés, hogy miért nem lehetett ezt a 200 tonna megsemmisítése előtt megtenni?

A német jóvátételi áru körüli vita

Már-már úgy tűnt, hogy nyílt harcra kerül sor a kormány és a gyárosok között a német jóvátételi áru körül. A kormány eredetileg szakszaksis készpénz ellenében adta az árut — főleg nyersanyagból van szó — a gyáripár rendelkezésére bocsátani. Erre a gyárosok érdekvéviselői meg akarták tiltani tagjainak, hogy a kormánytól német jóvátételi árut vásároljanak...

A kormány eredeti álláspontja az volt, hogyha a német jóvátételi árut hiteltel adnák, ezzel növelnék a fizetési készségük fogalmát, amit a kormány semmi körülmények között nem akar.

A Gyáripárosok Szövetsége külön osztályt létesített, amely központilag kívánja in tézni a jóvátételi áru átvételét.

A pénzügyminiszteriumban nem jó szemmel nézik a gyáripárnak ezt a megmozdulását, mert attól tartanak, hogy a gyárosok érdekvéviselői ezáltal monopóliuszikus helyzetet teremtenek maguk számára és tetszése szerint diktálhatják majd a kormányknak a feltételeit.

A legfőbb gazdasági tanács határozatában már kifejezésre jut a kompromisszum, amely szerint „megfelelő feltételek mellett, rövid időre, tanácsos az árut hiteltel a gyáripár rendelkezésére bocsátani.” Miután a javaslatot egyhangulag fogadta el a tanács, valószínű, hogy a kérdés megnyugtató rendezést nyert.

Gazdasági körökben mind amellett az az általános nézet alakult ki a héten, hogy az izraeli piac, — a gyáripár és kereskedelem — igen nehezen fogja tudni felszívni a német jóvátételi keretében behozandó nyersanyagmeny nyiséget.

MENNYIT FIZET AUSZTRIA?

Dr. Goldmann optimista nyilatkozata a bécsi tárgyalásokról

Dr. Náchum Goldmann, aki ezúttal mint a Szochnut amerikai vezetőségének elnöke érkezett az országba, hogy résztvegyen a Szochnut ma kezdődő összehívott ülésén, tegnap Jeruzsálemben részletes nyilatkozatot adott az osztrák kormánytól folytatott kártérítési tárgyalásairól.

— Azzal az érzéssel hagytam el Bécsét — mondotta dr. Goldmann —, hogy az osztrák kancellár és kormányának tagjai megértették a zsidó követelések fontosságát és az osztrák nép erkölcsi kötelességéiként ismerik el, hogy vissza kell származtatni azt a magán- vagyont, amelyet a náci elraboltak. Ugyancsak kötelességének érzi az osztrák kormány, hogy olyan törvényt hozzon, amely lehetővé teszi a nácierezm által üldözött és kirabolat áldozatok kárpótlását. Ha a német kormányval sikerül kielégítő megállapodásra jutnunk hasonló kötelességek teljesítésére, nem is lehet elképzelni, hogy a szabályok kormány ne hozna meg minden áldozatot a zsidó néppel fennálló fájdalmas számlájának kiegyenlítésére. Meg vagyok róla győződve, hogy a Bécsben most folyó tárgyalások teljes sikerrel fognak végződni.

— Az osztrák kormányval folytatott első beszélgetésekben — folytatta nyilatkozata

tát Goldmann — az osztrák miniszterelnök, a külügyminiszter és a pénzügyminiszter vettek részt. Ezidőszere az osztrák kormány és a nemzetközi zsidó szervezetek szakértőiből álló bizottság tanácskozik a náci kormány által elrabolt vagyont ért nyújtandó kártérítések összege felől. Azt hiszem — mondotta Goldmann — hogy ez a kártérítési összeg nem lesz több, mint néhány száz millió dollár.

Ebben a pontban ugyanis csak arról az ingatlanvagyonról van szó, amely jelenleg az osztrák kormány birtokában van, leszámítva az orosz ellenőrzés alatt lévő ausztriai területeket. Az ezeken a területeken levő vagyon ügyének kérdésében egyelőre semmiféle tárgyalási lehetőség nem áll fenn, mert az oroszok ebben a vagyonban fedezetet látnak saját kártérítési követeléseikre, az Oroszországban elkövetett náci fosztogatásokért.

A egyéni kártalanítás

— A tárgyalások másik fontos pontja a zsidók egyéni kártalanítása. Az érdekelteknek a száma igen

A kávékészítés helyes módja

A kávé ismét megdugult ezért a lehető legjobban ki kell használnunk, hogy ennek ellenére is zamatos, tartalmas aromás kávét nyerjünk. Az egyetlen helyes eljárás, amit százezrek kipróbáltak és ajánlanak: kávét „Shavit 1898”-cal kezeljük — azaz minden esztendő 1 1/2 — 2 kávékanálnyi számitva — elkeverve és főző vízbe önteni, kétszer félóránál, azután kb. 3 percig a legkisebb lángon hagyni. Próbálja ki azonnal, meg lesz elégedve az eredménnyel. A „Shavit 1898”-elölt a kávé aromáját úgy, hogy kíményesül a kávé egy, a legmagasabb igény kielégítésére. A „Shavit 1898” a legfinomabb növényi nyersanyagokból, a legmodernebb gépekkel és a legnagyobb higiéniai készül. A „Shavit” már Európában is kávékedvelőknek örvendett és sok házfogyasztója volt. Közismert szakemberek az utóbbi időben annyira megemésztették ezt a kávékezelést, hogy kávé nélkül is kitalálják. Ne habozzék! Próbálja ki meg ma! Úgyeljen azonban az eredeti „Shavit 1898” esomagolásra. Kapható minden makolethben.

Husz amerikai nyersolaj-szakértő Izraelben

New-York (STA). Petróleumkutatói célokat szolgáló furorepek és egyéb felszerelések vásárlásáról tett nyilatkozatot M. Berna, az izraeli „Lapidot” petróleumkutató társaság igazgatója. Az első ilyen szállítmányok már július elején Izraelbe érkeznek és a „Lapidot” társaság, amely az „Ampal” és az izraeli „Mekorot” alapítása, az őz elején megkezdte a Negevben és a válság ellenes külvilág húsz amerikai petróleumkutatói szakértőt alkalmazott, akik két hónapban belül érkeznek Izraelbe.

MEGNYILT HAIFAN, HERZL-U.
LOMBARD „TALP.OT” 61
II. lépcső-feljárattal
Vezetők: ERDŐS L. és STÜSSEL ékszerész (Kolozvár)
PÉNZT FOLYÓSÍT MINDEN ÉRTEKRE, ELŐNYÖS FELTÉTELEKKEL.

Bécsben letartóztatták az „Air France” telavivi sikkasztóját

Az ügyészség tegnap megszüntette az eljárást egy érdekes bűnperben, amelynek kivizsgálását három évvel ezelőtt kezdték meg a telavivi járásbírósnál. Még 1950-ben történt, hogy az Air France repülőársaság sikkasztásért és lopásért feljelentette egykori pénztárnokát, aki dr. Siegmund Francoe Mondstein név alatt, rejtélyes körülmények között elhagyta az országot. A sikkasztó tisztviselőt a vállalatnál Francois Somad név alatt ismerték és 1949-ben még mint alpenztárnok működött, de amikor 1950-ben a pénztárnok lemondott, ebbe az állásba nevezték ki. 1950 áprilisában Robert Pinson, az Air France igazgatója a luddi repülőterre utazott, hogy az utasok felszállására felügyeljen, amikor az egyik alkalmazottja közölte vele, hogy Francois Somad a repülőter épületében van és rövidesen a rendőrség kutasítási végzésével kitoloncolják az országból. Pinson megkereste az épületben volt pénztárnokát, aki fantasztikus mesét adott elő arról, hogy az éjszaka közepén házkutatást tartottak nála, kirángították az ágyból és közölték vele,

hogy el kell hagynia az országot, egy katolikus pap-pal való kapcsolata miatt. Somad elmondta, hogy nem volt ideje még személyes dolgainak becsomagolására sem és minden perében várja, hogy felszálljon a repülőgépre. Beszélgetés közben a pénztárnok átadta a kulcsokat az igazgatónak, azzal, hogy a kasszában és a könyvekben minden a legnagyobb rendben van.

Másnap reggel, amikor Pinson kinyitotta a pénztárt, megállapította, hogy 3272 font készpénz és két darab ezerfontos csekk hiányzik. A vállalat azonnal feljelentést tett, de a rendőrség Francois Somad név alatt nem talált senkit a távozó repülőgépek utasainak jegy-zékében. Rábukkantak azonban dr. Siegmund Franz Mondstein nevére, akiről megállapították, hogy azonos a sikkasztó tisztviselővel. A telavivi járásbíró három évvel ezelőtt megtartotta az előzetes vizsgálati tárgyalást ellene, távollétében azonban nem kerülhetett sor a törvényszéki tárgyalásra. A telavivi rendőrség most értesítést kapott, hogy Mondsteint az osztrák rendőrség Bécsben letartóztatta és különböző bűncselekményekért el is ítélték. Ezért az ügyészség egyelőre felfüggesztette az eljárást, amelyet akkor fognak újra megindítani, ha Mondsteint — büntetésének kitöltése után, — kikérlik majd Auszramelyek hajlandók kétoldala

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei:

NATANJA:
A natanjai HOH nagyszabású vitestéje július 13-án lesz megtartva. A Bét Chalucot termében, hétfőn, július 13-án, este pontosan 8 órákor tartjuk meg a társadalmi törvényszék tárgyalását, melynek témája a halálbüntetés problémája lesz.
Az ügyész szerepét dr. Hermann Dezdó tölti be; védőt: dr. Kasziner Rosenfeld Sándor, dr. Vig Sándor és dr. Jakab László. Tanúként ki lesznek hallgatva: dr. Perencz Sándor (börtön-főorvos), dr. Weiss Oszkár, Pásztor Béla, Dan Ofry. Meghívók kaphatók: Stern és Felkár makolethben és a Signal reklám-kioszkban, Natanjában.
A HOH Natanja, a Donath „Dafne” pensióban tartja ezúttal minden hétfőn este 8 órákor szokásos esti összejöveteleit. Ugyancsak a nótágozat is.

TEL AVIV:
A HOH nagy nyári tengerparti kampányja során vezetőségi tagjaink fel fogják keresni a telavivi és jaffai magyar nyelvű tagjait, továbbá felkeresik jelenlegi tagjainkat tagdíjuk felmérése érdekében és a nemtagokat, hogy ők is támogassák a HOH-t nagy feladatok végrehajtásában.

Állapotok nők egészségügyi tornáján.
A HOH keretében újabb értékes, fontos intézményt sikerült megszerveznünk. Az Amerikában már széles rétegekben elterjedt egészségügyi tornaórát indítjuk meg itt is. A tornaórát indítjuk meg itt is. A tornaórát indítjuk meg itt is. A tornaórát indítjuk meg itt is.

Kisiparosok összejövetele: a telavivi HOH a kisiparosok védelmében, munkaközvetítés és képzés érdekében szervezte meg a Kisiparosok és Képzés Bizottságát. A bizottság tagjai: dr. Perencz Sándor, dr. Vig Sándor, dr. Weiss Oszkár, Pásztor Béla, Dan Ofry.

Munkát kaphat a telavivi HOH által: elsősorban a konfektó-varró, nő főnapi munkára; autós- és motorkezelő-szerelő; hádos; inst. látó; autóradió; hádos; háztartási alkalmazottak; tanuló; elsősorban a szalonba felszerelés; varrások; perkt lakatosok és villanybeszélők Szombá; arany-műves-tanuló.

Munkát keres a telavivi HOH által: majorság nevelésében, kereskedésben, tehénésztben, állat-ápolásban, gazdasági munkában gyakorlati bíró gazdaság, esetleg madárkímélés is vállalkozás; vegyipari szakmunkás.

JOSZEF LIWER
a modern házasságkövetítő
T. A., Makkabi u. 3. POB 4091.
ma, jul. 1., szerdától kezdve július 12-ig bezárólag Haifán tartózkodik
a Weisz-szállóban, Smarjahu Levin u. 2. sz., telefon 4942.
Fogad: d. e. 10-1, d. u. 4-9
készt.
A legszigorúbb titoktartás.

Szakképzett
kozmetikusnő
és tanulónyt keres
SZALON
ELISABETH
EVEN-ECKSTEIN
Jeruzsálem - Telefon 5385.

